

Κρίση... ποια κρίση; Ή μάλλον ποιανού κρίση...

Στη ζωή, μας έμαθαν από μικρές να είμαστε σωστές...
Σωστές κόρες, μαθήτριες, γκόμενες, φοιτήτριες, εργάτριες, φίλες, σύζυγοι, μάνες, συντρόφισσες, κ.ο.κ.

Το χάρτη της πρέπουσας, κατά τις άνω περιστάσεις, συμπεριφοράς μας τον χάραζε και τον χαράζει καθημερινά στα σώματα και το μυαλό μας, κάποιο φυσικό ή μη πρόσωπο (συστήνεται και ως πατριαρχία) που θα ορίσει το πόσο λάθος είμαστε κάθε φορά.

Με έναν τρόπο, μας έχουν μάθει, δηλαδή, να ζούμε σε μια μόνιμη κατάσταση κρίσης και φόβου αυτής της κρίσης, δίπλα και κάτω από βλέμματα και επιβολές που μας μετράνε, μας κόβουν και μας ράβουν στα μέτρα τους και επ' ουδενί στα δικά μας. Ο υποβολέας μας, βρίσκεται πάντα εκεί και (στην καλύτερη περίπτωση) ψιθυρίζει τα λόγια των κοινωνικά κατασκευασμένων ρόλων μας, για την πλήρωση των οποίων ποτέ δεν είμαστε αρκετές.

Δημιουργείται έτσι μια θολή γραμμή, στην οποία πρέπει να ακροβατούμε χωρίς να προκαλούμε...

- γοητευτική αλλά όχι και πόρνη, προσεγγίσιμη αλλά όχι εύκολη, θεματοφύλακας της οικογένειας αλλά όχι παραμερισμένη, εργαζόμενη αλλά όχι και πολύ επιτυχημένη (πώς θα νιώσει ο άνδρας σου αν βγάξεις περισσότερα χρήματα από εκείνον; // «Λες και δε ξέρουμε άραγε πώς κατάφερε αυτή και πήρε τη θέση»), λεπτή αλλά όχι νευρωτική με τη διατροφή, με όνειρο το γάμο αλλά να μη θέλει να μας τυλίξει, καλλιεργημένη, με μυαλό, αλλά πάντα να ξέρει τη θέση της... -

Για να βρεθούμε από τη μία πλευρά της γραμμής στην άλλη, αρκεί συνήθως ένα βλέμμα, για να μπούμε στη θέση μας μια κουβέντα, υπόδικες σταθερά στην κρίση ενός άντρα και των πατριαρχικών επιβολών που αναπαράγει και διαιωνίζει.

Αποτελεσματικό σαν ιδιώνυμο ...

...ασφυκτικό σαν φυλακή.

Όσο, λοιπόν, μένουμε «υπάκουες» και για όσο υπομένουμε βλέμματα, κουβέντες, στριμώγματα, κακοποίηση, βιασμούς, είμαστε σχετικά ανεκτές για την πλειοψηφία του κοινωνικού συνόλου και των διδασχών του. Όσες όμως από εμάς αμφισβητήσουν την ανδρική επιβολή, αντιδράσουν στη βία που υπόκεινται σε καθημερινή και μη συχνότητα, υπερασπίζονται τις εαυτές τους ή άλλες δίπλα τους, η κοινωνία επιφυλάσσει μία ευρεία γκάμα μηχανισμών συμμόρφωσης. Καχυποψία, αμφισβήτηση, συγκάλυψη, διαπόμπευση, περιθωριοποίηση, εγκλεισμός...

Στενό κελί και να σε κόβει στις μασχάλες...

Ένα μεγάλο ποσοστό γυναικών που βρίσκονται στις φυλακές μοιράζονται κάποια κοινά γνωρίσματα. Μέσα σ' αυτά θα μπορούσαμε να συμπεριλάβουμε τα βιώματα τους ως γυναίκες, πολύ συχνά την τάξη τους, το χαρακτήρα των πράξεων για τις οποίες η αστική δικαιοσύνη τις έχει οδηγήσει εκεί, αλλά και την ίδια την αυστηρότητα της τελευταίας, που εκτονώνεται σε ακραίο βαθμό στις επιβαλλόμενες σε αυτές ποινές, λόγω του ίδιου του φύλου τους. Παρόλη την αποστροφή μας για την αστική δικαιοσύνη σε όλο της το φάσμα και μακριά από αναζητήσεις του «ανθρώπινου προσώπου» της, δεν παραβλέπουμε πως τα χρόνια για μία πράξη τελεσθείσα από γυναίκα πολλαπλασιάζονται, τα ελαφρυντικά εξαφανίζονται, το φρύδι της έδρας σηκώνεται ακόμη πιο επικριτικά από εκεί ψηλά...

Έτσι, οι γυναίκες που οδηγούνται στα εδώλια αντιμετωπίζουν ένα διπλό στίγμα, τόσο του «παρανόμου» που αξίζει την τιμωρία, από το ίδιο, βέβαια, σύστημα που τον γεννά, όσο και της γυναίκας που «έχει υπερβεί τη φύση της» και δεν ενσαρκώνει – όπως της λένε ότι οφείλει αιώνες τώρα – την αγάπη, την ησυχία, την υποταγή – αλλά τολμά να μεταχειρίζεται τη βία, την ανυπακοή ή την αντίσταση. Λέξεις που αποκτούν απολύτως φυσικοποιημένο νόημα για το κοινωνικό κατεστημένο, όταν εκπορεύονται από ένα ανδρικό χέρι στα γυναικεία – και όχι μόνο – σώματα.

